

MEDEDELING (2) AAN DE LEDEN

De Voorzitter

Correspondent
sg@ibr-ire.be

Onze referte
DSch/acs/fb

Uw referte

Datum
13 maart 2006

Geachte Confrater,

Betreft : Artikelen 96 en 119 van het Wetboek van vennootschappen (jaarverslag) en 144 en 148 van het Wetboek van vennootschappen (commissarisverslag)

Inleiding

1.- De Raad had u op 31 januari 2006, enkele dagen na de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van de wet van 13 januari 2006, een eerste mededeling gestuurd met als doel uw bemerkingen te verzamelen vóór 28 februari.

In het licht van deze bemerkingen en van de opmerkingen die werden geformuleerd tijdens de informatiesessie van 22 februari 2006, wenst de Raad de eerste mededeling van 31 januari 2006 aan te vullen.

Onderhavig document is geen formeel voorstel tot wijziging van de Algemene controlenormen. De materie blijkt bijzonder ingewikkeld te zijn en de Raad zal in de komende maanden een ontwerp van nieuwe normatieve bepalingen bezorgen aan de Hoge Raad voor de Economische Beroepen. Met het oog hierop zal de Raad onderzoeken of het al dan niet passend is de toepassing van ISA 700 betreffende het controleverslag volledig of gedeeltelijk te vervroegen.

Gelet op de hoogdringendheid, lijkt het evenwel wenselijk u zo snel mogelijk in te lichten over de analyse van de ontvangen bemerkingen en over het huidige standpunt dat de Raad hierover inneemt.

2.- De tekst (p. 1 *in fine*, mededeling van 31 januari 2006) met betrekking tot de inwerkingtreding is niet voldoende duidelijk. De nieuwe wet is van toepassing vanaf 30 januari 2006 ongeacht de datum van afsluiting van het boekjaar.

3.- De eerste vier paragrafen van het model van het commissarisverslag, opgenomen in bijlage, komen in de plaats van de tekst voorgesteld in § 3.4. van de mededeling (inleiding van het commissarisverslag) omdat het passend is het toegepaste boekhoudkundig referentiestelsel te vermelden. Het gaat wel degelijk om een verplichting voorzien door het nieuwe eerste lid van artikel 144 van het Wetboek van vennootschappen.

4.- De tekst van paragraaf 3.1., pagina 8, alinea 2, dient te worden verduidelijkt in de zin dat het derde lid van het artikel 144 van het Wetboek van vennootschappen dient te worden hernomen in het tweede deel van het verslag (en niet in het eerste deel van het verslag).

5.- Onderhavige mededeling heeft hoofdzakelijk betrekking op het tweede deel van het controleverslag (“bijkomende verklaringen”) voor wat het jaarverslag betreft.

Artikel 96, 1° van het Wetboek van vennootschappen: het ontbreken van een referentiestelsel

6.- De Raad stelt vast dat er tot op heden in België geen referentiestelsel bestaat dat toelaat de noties opgenomen in artikel 96, 1°, onder meer inzake de beschrijving van de risico's en onzekerheden, de niet-financiële prestatie-indicatoren en de informatie betreffende milieu- en personeelsaangelegenheden, nader te bepalen.

Het IBR is niet het bevoegde orgaan om hieromtrent standaarden uit te geven.

Verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan

7.- De verantwoordelijkheid voor de in het jaarverslag op te nemen informatie dient te worden genomen door de leden van het bestuursorgaan van de vennootschap. Bij wijze van informatie kunnen wij verwijzen naar een aantal documenten die over dit onderwerp werden gepubliceerd¹.

Indien het bestuursorgaan geen (of op onvoldoende wijze) melding maakt van deze informatie (meerbepaald inzake de risico's en onzekerheden, de niet-financiële prestatie-indicatoren en de informatie betreffende milieu- en personeelsaangelegenheden) is het niet de opdracht van de commissaris de plaats in te nemen van het bestuursorgaan noch deze risico's en onzekerheden zelf te vermelden in zijn verslag.

---

¹ Cf.

- 1) de in oktober 2005 door de IASB gepubliceerde *exposure draft* inzake de “*management commentary*” (zie in het bijzonder pp. 40-73 en pp. 78-79), beschikbaar op de website www.iasb.org ;
- 2) het in februari 2003 door de IOSCO gepubliceerde document, beschikbaar op de website www.iosco.org ;
- 3) de door de AICPA gepubliceerde SOP (*statement of position*) 94-6 van december 1994 inzake de “*disclosure of certain significant risks and uncertainties*” (27 pagina's), beschikbaar op de website www.aicpa.org ;
- 4) IAS 37 « *provisions, contingent liabilities and contingent assets* » (meer in het bijzonder de §§ 42 tot 44) ;
- 5) De Verordening (EG) nr. 809/2004 van de Europese Commissie van 29 april 2004 betreffende het prospectus (artikelen 25.1 en 26).

Zo is het ook niet de taak van de commissaris de al dan niet door het bestuursorgaan in zijn verslag opgenomen elementen te beoordelen, behalve in het geval van kennelijk onredelijke, verkeerde of tegenstrijdige informatie in vergelijking met de informatie waarover hij beschikt in het kader van zijn mandaat.

De Raad herinnert eraan dat het ten stelligste aanbevolen is de leiding van de gecontroleerde entiteit te verzoeken om een bevestigingsbrief (*representation letter*) te ondertekenen waarin wordt bevestigd dat, naar hun beste beoordeling, de bepalingen vereist door de artikelen 96, 1°, en 119 van het Wetboek van vennootschappen op een juiste en volledige wijze vermeld zijn in het (geconsolideerde) jaarverslag.

Verklaring van de commissaris aangaande het jaarverslag

8.- Paragraaf 3.5. (pagina 10) van de mededeling van 31 januari 2006 dient te worden vervangen door één van de volgende teksten, al naargelang het geval:

a) **Het bestuursorgaan duidt de door artikel 96, 1°, van het Wetboek van vennootschappen vereiste vermeldingen aan en deze vermeldingen omvatten geen kennelijk onredelijke, verkeerde of tegenstrijdige informatie in vergelijking met de informatie waarover de commissaris beschikt in het kader van zijn mandaat.**

9.- De Raad is van mening dat het thans ontbreken van enig normatief referentiestelsel op het vlak van de inhoud van het jaarverslag een belangrijk probleem stelt en de commissaris ertoe kan aanzetten in het tweede deel van het commissarisverslag de volgende tekst op te nemen:

“Het jaarverslag bevat de door de wet vereiste inlichtingen en stemt overeen met de jaarrekening. Wij kunnen ons echter niet uitspreken over de beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee de vennootschap wordt geconfronteerd, alsook van haar positie, haar voorzienbare evolutie of de aanmerkelijke invloed van bepaalde feiten op haar toekomstige ontwikkeling. Wij kunnen evenwel bevestigen dat de verstrekte gegevens geen evidente tegenstrijdigheden vertonen met de informatie waarover wij beschikken in het kader van ons mandaat.”.

b) **Het bestuursorgaan vergeet één of meerdere van de door artikel 96, 1°, van het Wetboek van vennootschappen vereiste vermeldingen, of vermeldt kennelijk onredelijke, verkeerde of tegenstrijdige informatie in vergelijking met de informatie waarover de commissaris beschikt in het kader van zijn mandaat**

10.- Het is het niet de taak van de commissaris zich in de plaats te stellen van het bestuursorgaan teneinde de informatie zoals vereist door artikel 96, 1°, van het Wetboek van vennootschappen te inventariseren en te vermelden (cf. voormeld nr. 7).

De commissaris zal evenwel in het bijzonder aandacht dienen te hebben voor de gevallen waarin het bestuursorgaan met opzet onnauwkeurige of onvolledige informatie zou vermelden terwijl voldoende informatie beschikbaar is (cf. § 3.9.2. *in fine* van de Algemene controlenormen met betrekking tot de bijkomende verklaringen).

11.- De commissaris zal in het tweede deel van zijn verslag een tekst moeten voorzien die, bijvoorbeeld, luidt als volgt:

Voorbeeld 1: Afwezigheid van (of : In onvoldoende mate) verstrekte informatie

“Het jaarverslag verstrekt geen (voldoende) informatie omtrent de risico’s waarmee de vennootschap wordt geconfronteerd², zoals vereist door artikel 96, 1°, van het Wetboek van vennootschappen. Voor het overige bevat het jaarverslag de door de wet vereiste inlichtingen en stemt het overeen met de jaarrekening. Wij kunnen ons echter niet uitspreken over de beschrijving van de voornaamste risico’s en onzekerheden waarmee de vennootschap wordt geconfronteerd, alsook van haar positie, haar voorzienbare evolutie of de aanmerkelijke invloed van bepaalde feiten op haar toekomstige ontwikkeling. Wij kunnen evenwel bevestigen dat de verstrekte gegevens, voor het overige, geen evidente tegenstrijdigheden vertonen met de informatie waarover wij beschikken in het kader van ons mandaat.”

Voorbeeld 2: Kennelijk onredelijke, verkeerde of tegenstrijdige informatie

“Het jaarverslag vermeldt kennelijk onredelijke/verkeerde/tegenstrijdige informatie omtrent risico’s waarmee de vennootschap wordt geconfronteerd, zoals vereist door artikel 96, 1°, van het Wetboek van vennootschappen². Voor het overige bevat het jaarverslag de door de wet vereiste inlichtingen en stemt het overeen met de jaarrekening. Wij kunnen ons echter niet uitspreken over de beschrijving van de voornaamste risico’s en onzekerheden waarmee de vennootschap wordt geconfronteerd, alsook van haar positie, haar voorzienbare evolutie of de aanmerkelijke invloed van bepaalde feiten op haar toekomstige ontwikkeling. Wij kunnen evenwel bevestigen dat de verstrekte gegevens, voor het overige, geen evidente tegenstrijdigheden vertonen met de informatie waarover wij beschikken in het kader van ons mandaat.”

* * *

In de loop van de voorbije weken, hebben de Commissie Controlenormen, de leden van de Raad en de confraters die hun commentaar over het eerste ontwerp (*exposure draft*) van 31 januari 2006 hebben meegedeeld, aangetoond dat deze materie uiterst ingewikkeld is. Ik houd eraan hen te danken voor de inspanningen die zij hebben geleverd ten overstaan van het beroep.

² Deze tekst wordt gegeven bij wijze van voorbeeld. De in het verslag opgenomen uitzondering kan betrekking hebben op elke weglating ten opzichte van de door de artikelen 96 of 119 van het Wetboek van vennootschappen vereiste elementen.

U wordt verzocht ons uiterlijk op 15 april 2006 uw bemerkingen met betrekking tot onderhavige tweede mededeling, die kan worden beschouwd als *exposure draft*, te laten geworden. Na die datum zal uw Raad het advies van de Hoge Raad voor de Economische Beroepen vragen over een ontwerp van nieuwe normatieve bepalingen.

Met confraternele hoogachting,

André KILLESSE
Voorzitter

- Bijlage** :
- Voorbeeld van commissarisverslag aangepast aan de wijzigingen van het Wetboek van vennootschappen (enkelvoudige jaarrekening)
  - Voorbeeld van commissarisverslag aangepast aan de wijzigingen van het Wetboek van vennootschappen (geconsolideerde jaarrekening)